

เอกสารประกอบการบรรยาย
หลักสูตร หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นธป.) รุ่นที่ ๓

หัวข้อวิชา

บทบาทของอัยการกับการคุ้มครองสิทธิ
และเสรีภาพของประชาชน

โดย

นายตระกูล วินิจฉัยภาค

อัยการสูงสุด

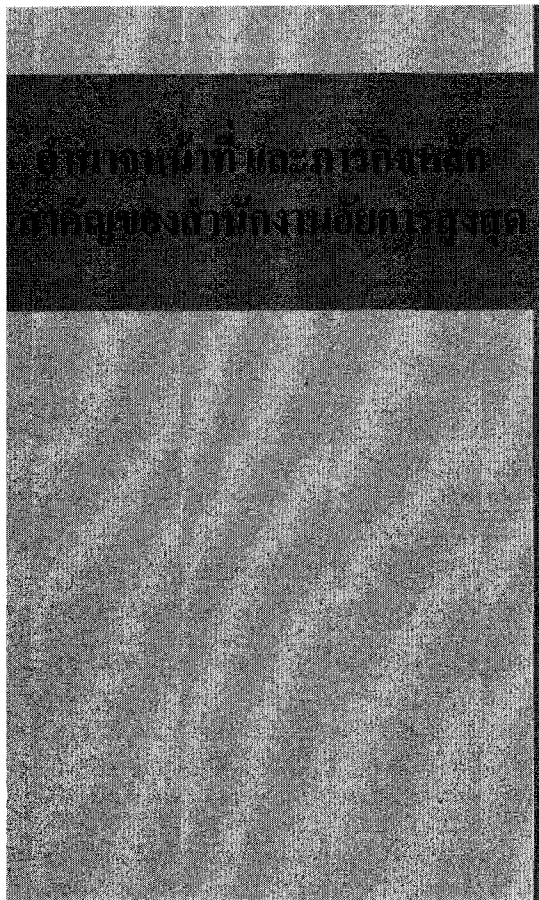
วันพุธที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๔/๑ ชั้น ๔ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
(อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์)

กลุ่มงานวิทยาลัยรัฐธรรมนูญ
สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

บทบาทยัยการกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

สำนักงานอัยการสูงสุด

- อำนาจความยุติธรรมทางอาญา
- รักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน
- ค้ำครองสิทธิและเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชน

○ กำหนดวิสัยทัศน์ “องค์กรอัยการ มีการเป็นเลิศในการยุติธรรม และเป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน” และกำหนดพันธกิจไว้ ๕ ประการ

- อำนวยความยุติธรรมทางอาญา และบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิติธรรม
- รักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน
- พัฒนางานด้านสิทธิมนุษยชน คู่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนทั้งในและนอกประเทศตามหลักมาตรฐานสากล
- พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางกฎหมายกับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ
- พัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

- การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยเป็นภารกิจที่มีกฎหมายรับรอง คือ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓
 - พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ ในเรื่องของการมีอำนาจและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ การดำเนินคดีอาญา การดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง คดีที่ราษฎรฟ้องเองไม่ได้ การบังคับคดีอาญา การดำเนินคดีผิดสัญญาประกัน จำเลย และตาม (๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้อัยการมีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลในหลายกรณี การตั้งผู้จัดการมรดก การตั้งผู้ปกครอง การร้องขอให้ศาลตั้งเป็นคนสาบสูญ
 - พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สำนักงานอัยการสูงสุด นอกจากมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานอัยการแล้ว ให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย”
 - (๑) ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการทางกฎหมาย รวมตลอดทั้งในการคุ้มครองป้องกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน.....”
 - (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ หรือสำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

○ กิจกรรมที่เป็นงานหลัก

- การคุ้มครองสิทธิทางศาลตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ
- การให้คำปรึกษาปัญหาทางกฎหมาย ช่วยเหลือจัดทำนิติกรรมสัญญา และประนอมข้อพิพาท
- การช่วยเหลือทางอรรถคดีแก่ผู้ยากจนและไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยการจัดทนายความอาสา ดำเนินการในชั้นศาล
- สนับสนุนการประนอมข้อพิพาทระดับท้องถิ่น โดยฝึกรอบรณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ในการประนอมข้อพิพาท
- เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายต่างๆ แก่ประชาชน เช่น จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ ออกหน่วยเคลื่อนที่ไปตามหมู่บ้านต่างๆ ร่วมกับจังหวัดเคลื่อนที่ อบจ.เคลื่อนที่ ฯลฯ

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

○ กิจกรรมที่เป็นงานหลัก

- ฝึกอบรมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนกลุ่มต่างๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา ทหาร กลุ่มแม่บ้าน อาสาสมัครพัฒนาชุมชน ฯลฯ
- คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ให้คำแนะนำ ปกป้องเกี่ยวกับผู้บริโภค ประenomข้อพิพาท ช่วยเหลืออรรถคดี ดำเนินคดีแพ่งตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒
- คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนระหว่างประเทศ

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด

- ปรับเปลี่ยนโครงสร้างจาก สคช.จังหวัด โดยให้แยก สคช.จังหวัดออกจากสำนักงานอัยการจังหวัด ให้มีอำนาจบริหารงานได้เต็มรูปแบบ ทั้งด้านการบริหารงาน การบริหารบุคคล และบริหารงบประมาณ โดยมีประกาศคณะกรรมการอัยการ เรื่องการแบ่งหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงาน ภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2556 เพิ่มหน่วยงาน “สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด”

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและ การบังคับคดีจังหวัด

อำนาจหน้าที่

◦ รับผิดชอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและ
ผลประโยชน์ของประชาชน การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน
และความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนภายในเขตท้องที่จังหวัดนั้นๆตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด
(ในข้อนี้คืออำนาจหน้าที่ตาม มาตรา 23 (1) พ.ร.บ.องค์กรอัยการฯ)

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและ การบังคับคดีจังหวัด

อำนาจหน้าที่

รับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายด้านอรรถคดีแก่ประชาชนภายในเขตท้องที่จังหวัดนั้นๆ รวมถึงการดำเนินคดีทั้งปวงในอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ หรือสำนักงานอัยการสูงสุดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือ ทางกฎหมายซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลจังหวัด ศาลจังหวัดสาขา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งว่าด้วยการนั้น (ในข้อนี้กำหนดไว้เพื่อให้พนักงานอัยการใน สคช.จังหวัด สามารถไปดำเนินคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ สคช.จังหวัดที่ศาลจังหวัดได้ แต่ไม่รวมถึงศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด)

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและ การบังคับคดี จังหวัด

อำนาจหน้าที่

◦ รับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอรรถคดี การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ประชาชนภายในเขตท้องที่จังหวัดนั้นๆ ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและ การบังคับคดีจังหวัด

อำนาจหน้าที่

รับผิดชอบงานศูนย์กลางระบบฐานข้อมูลลูกหนี้ตามคำพิพากษาของหน่วยงาน ของรัฐและจำเลยที่ถูก ยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา งานสำรวจตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สิน และสถานะของลูกหนี้ตาม คำพิพากษาของหน่วยงานของรัฐและจำเลยที่ถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตาม คำพิพากษา และงานบังคับ คดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ตามที่ กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุดภายในเขตท้องที่ จังหวัดนั้นๆ ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด (เพิ่มภารกิจงานบังคับคดีให้ สคช. จังหวัดรับผิดชอบ เพื่อให้สามารถตั้งสำนักงานใหม่ได้ เพราะลำพังหน่วยงาน สคช. ยังไม่เพียงพอต่อการตั้งสำนักงานใหม่ ส่วน การดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง ยังคงเป็นอำนาจของสำนักงานอัยการจังหวัด ในข้อนี้คือการสืบ ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา แล้วแจ้งตัวความให้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตาม ป.วิอาญา หรือ ป.วิ แพ่งต่อไป)

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและ การบังคับคดีจังหวัด

อำนาจหน้าที่

- รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงอันเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีอาญา เฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษาตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุดภายในเขตท้องที่จังหวัดนั้นๆ ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด (ข้อนี้กำหนดให้ดำเนินคดีเฉพาะที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการบังคับคดี เช่นมีการร้องขัดทรัพย์)
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระตำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิตติยาภา

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิตติยาภา ทรงเห็นความสำคัญของปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงมาช้านาน เพื่อการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงในประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2552 พระองค์ทรงให้การสนับสนุนโครงการ “Say No : Unite to End Violence against Women” ที่ริเริ่มโดยเลขาธิการสหประชาชาติ (นายบัน คีมูน) ซึ่งเป็นโครงการรณรงค์ให้ประชาคมโลกตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยได้เปิดให้มีการลงชื่อสนับสนุนการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงผ่านทางอินเทอร์เน็ต สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นแกนนำในการผลักดันการลงชื่อ

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

High Honor of the King, His Majesty

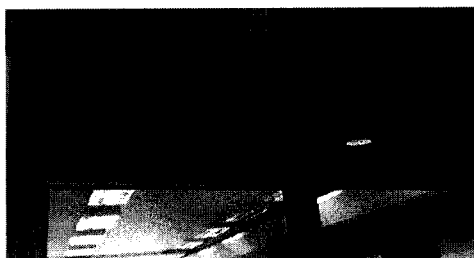
ในประเทศไทย ภายใต้พระบารมีพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สามารถรวบรวมรายชื่อได้กว่า 3 ล้านรายชื่อ จากรายชื่อ 5 ล้านกว่ารายชื่อทั่วโลก ต่อมาในปี พ.ศ. 2553 ทรงมีพระดำริให้แปรเสียงสนับสนุนดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยทรงมอบหมายให้ สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและดำเนินกิจกรรมที่จัดขึ้นทั่วประเทศ

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้จัดตั้งสำนักงานกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เพื่อดำเนินกิจกรรมตามแนวพระดำริในการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยการจัดกิจกรรมตามแนวพระดำริฯ

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ยังทรงให้ความสำคัญในเรื่อง “Crime Prevention” สำนักงานกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จึงขยายขอบเขตการดำเนินงานด้านการรณรงค์และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคม ภายใต้โครงการ “สังคมปลอดภัย ไร้ความรุนแรง” เพื่อเป็นการสานต่อตามแนวพระดำริในเรื่อง “Crime Prevention” เพื่อช่วยกันเป็นส่วนหนึ่งในการเฝ้าระวังหรือช่วยกันสอดส่องดูแลปัญหาอาชญากรรมในแต่ละชุมชน เพื่อให้สังคมไทยปลอดภัย ไร้ความรุนแรง และเป็นการสืบต่อโครงการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

อำนาจหน้าที่

- รับผิดชอบงานตรวจสอบและงานสารบรรณของกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ตามที่ทรงมอบหมาย
- รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด
- รับผิดชอบงานธุรการ งานบริหารบุคคล งานเลขานุการนักบริหาร งานงบประมาณ งานการเงินและบัญชี งานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ พัสดุ และยานพาหนะของสำนักงานกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

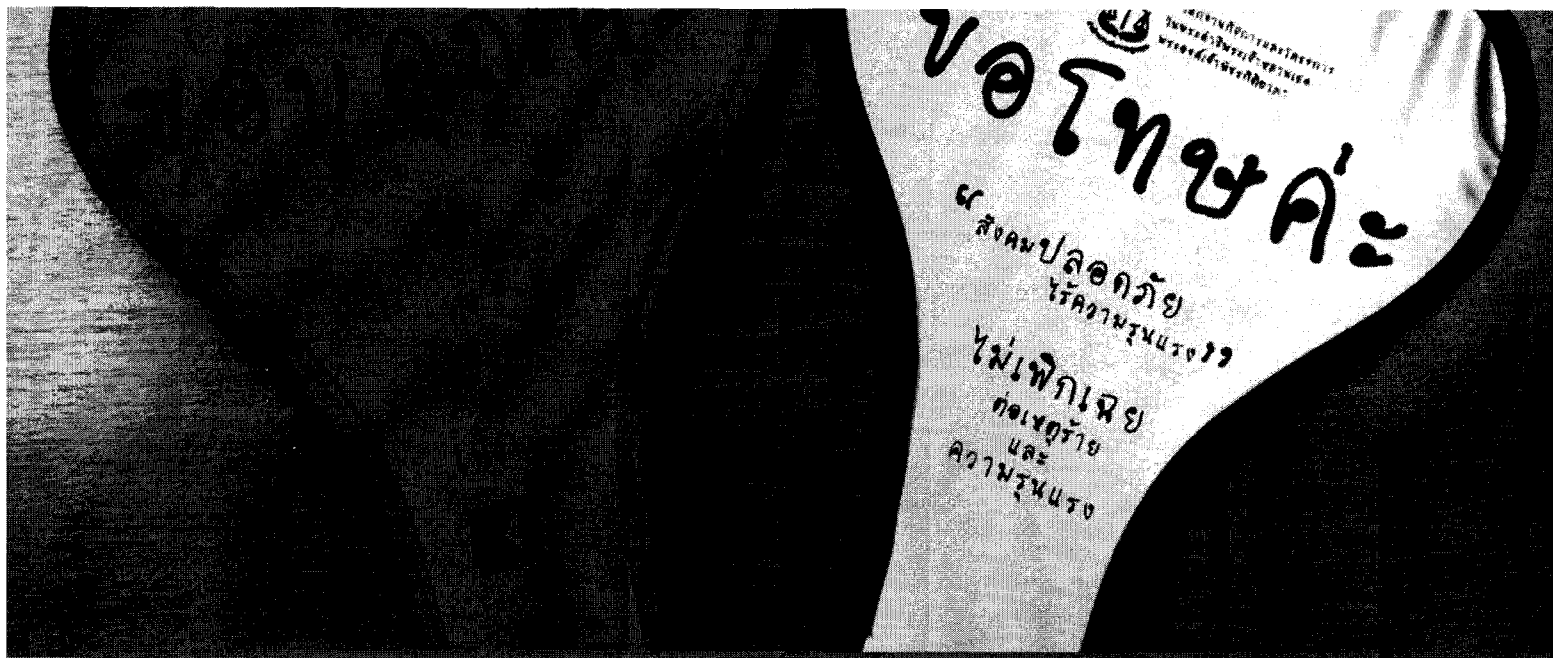

สำนักงานกิจการและโครงการ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

อำนาจหน้าที่

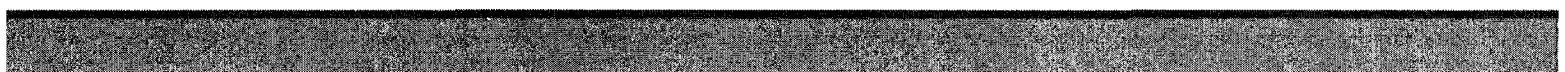
- รับผิดชอบประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการดำเนินกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และสำนักงาน อัยการสูงสุด

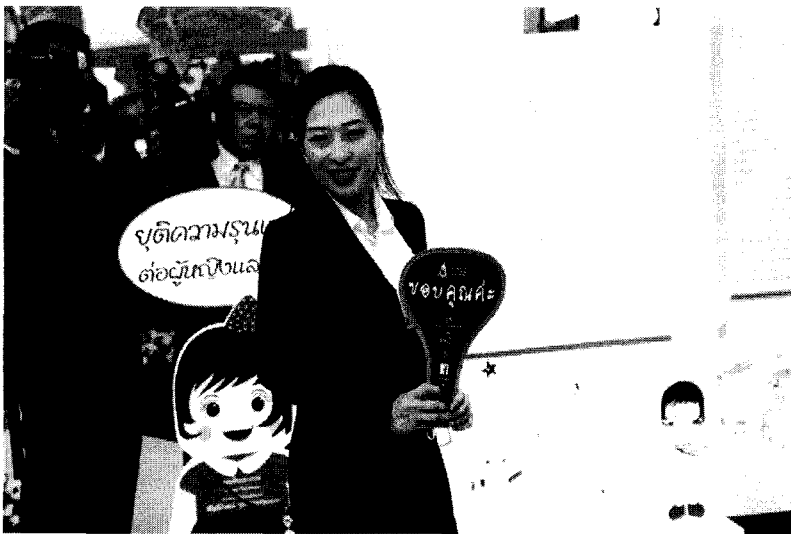

โครงการต่างๆของสำนักงานกิจการและโครงการ
ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

กระดิ่งประทาน จากพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

พัตยุตติความรุนแรง

"ขอโทษค่ะ.....ขอบคุณค่ะ"

คำธรรมดาที่เดี๋ยวนี้อาจได้ยินกัน แต่ความหมายไม่ธรรมดาอาจลดความรุนแรงในสังคมได้ ลดความรุนแรงของอารมณ์คนได้ "ขอบคุณ"คือคำพูดที่ไม่เพิกเฉยต่อความดีมีน้ำใจที่ผู้อื่นทำให้ "ขอโทษ" คือคำพูดของคนดีมีมารยาทที่พูดติดปากเสมอแม้ตนจะไม่ใช่ฝ่ายผิด พูดแล้ว "น่ารักนะครับ" นำสองคำนี้กลับสู่สยามเมืองยิ้ม นำวัฒนธรรมของเมืองแห่งคนดีมีน้ำใจไว้เหตุนรุนแรงกลับคืนมา เพื่อครอบครัวเรา ลูกหลานเราจะได้อยู่ในสังคมที่ปลอดภัย

พัตยุตึกวามรูนแรง

คนดีที่ไม่เพิกเฉยต่อความรุนแรงและอาชญากรรมตามแนวพระดำริ
พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

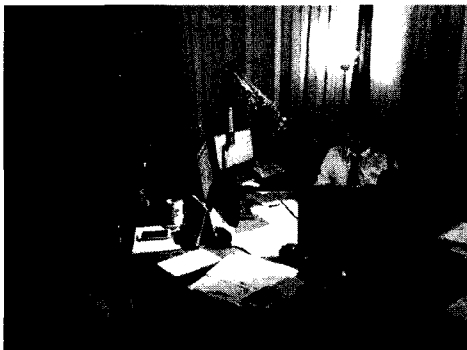
โครงการอบรมนายร้อยตำรวจเพื่อยุติความรุนแรงในสังคม

โครงการเผยแพร่พระภารกิจให้แก่ประชาชน

โครงการเผยแพร่พระภารกิจให้แก่ประชาชน

โครงการเผยแพร่พระภารกิจให้แก่คนไทยในต่างแดน

สำนักงานอัยการสูงสุด
ขอขอบคุณ

